

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 แขวง คือ แขวงคูสิต แขวงวชิรพยาบาล แขวงสวนจิตรลดา แขวงสี่แยกมหานาค และแขวงนครไชยศรี รวม 43 ชุมชน จำนวน 111,753 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 398 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ตามสูตร ดังนี้ (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, 2536)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากร
 e = ความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดได้ในที่นี้ คือ 5%
 ฉะนั้น ค่า $e = 0.05$

แทนค่าสูตรได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{111,753}{1+111,753 (0.05)^2} \\ &= \frac{111,753}{280.38} \\ &= 398 \end{aligned}$$

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำอยู่ที่ 398 คน

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random Sampling) โดยกำหนดชั้นภูมิเป็นชุมชนแต่ละชุมชนของเขตดุสิต และสุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนตามสัดส่วนของประชากร ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแต่ละชุมชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	แขวง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ดุสิต	17,294	61.59 = 62
2	วชิรพยาบาล	12,981	46.23 = 46
3	สวนจิตรลดา	10,803	38.47 = 38
4	สี่แยกมหานาค	8,591	31
5	ถนนนครไชยศรี	62,084	22
รวม 111,753			398

ที่มา: สำนักงานเขตดุสิต ธันวาคม 2553

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้และด้านเงื่อนไขคุณธรรม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ที่มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด แบบสอบถามมีทั้งหมด 50 ข้อ ดังนี้

ด้านความพอประมาณ จำนวน 10 ข้อ

ด้านการมีเหตุผล จำนวน 10 ข้อ

ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี จำนวน 10 ข้อ

ด้านเงื่อนไขความรู้ จำนวน 10 ข้อ

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม จำนวน 10 ข้อ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการตอบแบบสอบถาม 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมาก

3 คะแนน หมายถึง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตน้อย

1 คะแนน หมายถึง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตน้อยที่สุด

ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์โดยแบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนตั้งแต่ 4.21 – 5.00 หมายถึง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากที่สุด

คะแนนตั้งแต่ 3.41-4.20 หมายถึง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมาก

คะแนนตั้งแต่ 2.61-3.40 หมายถึง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตปานกลาง

คะแนนตั้งแต่ 1.81-2.60 หมายถึง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตน้อย

คะแนนตั้งแต่ 1.00-1.80 หมายถึง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตอุตสาหกรรมกรุงเทพมหานคร

ในการวางแผนสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนเพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างเครื่องมือ

2.นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นกรอบแนวคิดและนำข้อมูลดังกล่าวไปเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหา

3.นำแบบสอบถามที่ได้มาเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้อง ความชัดเจนของเนื้อหาและภาษาให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดที่กำหนด

4.นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือต่อไป

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับการศึกษาวิจัยไปทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1.การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา หลังจากนั้น นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร (อ้างถึงในฤๅเดช เกิดวิชัย, 2549, 173-174)

$$10 \quad C \quad = \sum R/N$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Object Congruence)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยที่ค่า +1 หมายความว่า

ข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า 10 C มากกว่า 0.5 ขึ้นไป มาใช้เป็นข้อคำถาม

2.การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษา จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) โดยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9377

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ให้เวลาในการตอบแบบสอบถามและเก็บคืนในภายหลัง สำหรับระยะเวลาในการดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูล ประมาณ 25 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของ ข้อมูลจากแบบสอบถามทุกฉบับ จากนั้นจึงสร้างคู่มือลงรหัสแล้วถ่ายถอดข้อมูลลงในกระดาษบันทึก รหัส (Coding Sheet) และนำข้อมูลมาลงรหัสโดยแยกการให้คะแนนแต่ละคำตอบของแต่ละคำถาม จากนั้น นำข้อมูลที่ลงรหัสเรียบร้อยแล้วไปวิเคราะห์ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้ โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) แล้วนำมาจัดทำเป็นรายงานในรูปแบบของ ตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาข้อมูลโดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการพรรณนาลักษณะประชากรที่ศึกษาและทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

- 1.ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการนำเสนอและอธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
- 2.ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการอธิบาย มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน

3. T-test ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างในกรณีที่ตัวแปรอิสระแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศและระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน

4. ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Different: LSD